

Kielce, dnia 12.12.2024

Opinia w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne Dr. med. Elwirze Bakuła-Zalewskiej

Dr Elwira Bakuła-Zalewska urodziła się 6 września 1972 r. w Warszawie.

17 czerwca 1996 uzyskała tytuł lekarza na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku. Od listopada 2004 do chwili obecnej jest zatrudniona w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, Zakład Patomorfologii Nowotworów początkowo jako starszy asystent, a od 2021 jako adiunkt.

26 października 2011 r. uchwałą Rady Naukowej Centrum Onkologii-Instytutu w Warszawie uzyskała tytuł doktora nauk medycznych po obronie rozprawy „Histopatologiczny i immunohistochemiczny algorytm diagnostyczny mięsaków macicy” pod kierunkiem promotora prof.dr hab.n.med. Anny Nasierowskiej-Guttmejer.

Działalność naukowa

Według wykazu przygotowanego przez Bibliotekę Główną Narodowego Instytutu Onkologii w Warszawie dr Bakuła-Zalewska jako autor/współautor osiągnęła następujące wartości bibliometryczne:

IMPACT FACTOR 74,449 MNiSW 1834

LICZBA CYTOWAŃ (na dzień 26.08.2024)

Web of Science 337 (bez autocytowań 327)

Scopus 369 (bez autocytowań 354)

INDEKS HIRSCHA (na dzień 26.08.2024)

Web of Science 11

Scopus 12

Po uzyskaniu tytułu doktora nauk medycznych była autorem 28 prac oryginalnych, przeglądowych oraz opisów przypadków w czasopismach z Impact Factor.

Ponadto była autorem/współautorem rozdziałów w podręcznikach międzynarodowych (*Guminska A., Bakula-Zalewska E., Dedecjus M.: A hemostatic agent imitating distant metastases of renal cancer to the thyroid bed in a patient after total thyroidectomy because of papillary thyroid carcinoma, W: Endocrine cancers: a selection of challenging cases / Jarzqb Barbara, Newbold Kate (red.), 2015, Medycyna Praktyczna, tSBN 978-83-7430 -413-9, s.32-34 Bakula-Zalewska E.: Head and Neck: Parathyroid, W: Atlas of Fine Needle Aspiration Cytology*

/ Domanski Henryk A. (red.), 2019, Springer International publishing, tSBN 978-3-319-76980-6, s. 205-2t7, DOI :10.1007/978-3-319-76980-6_6

Bakula-Zalewska E., Domanski H., Kocjan G.: *Salivary Glands and Head and Neck, W: Atlas of Fine Needle Aspiration Cytology* / Domanski Henryk A. (red.), 2019, Springer International Publishing, ISBN 978-3-319-76980-6, s. 105-158, DOI:10.1007/978-3-319-76980-6_4) oraz monografii (Bakula-Zalewska E., Bojakowski K., Dutkiewicz M., Grabowska I., Kowalewska M., Koziak K. Maciejko D., Sikorska M., Zegrocka-stendel O.: *Atlas of rat hind limb skeletal muscle histology. The examples of pathological features*, 2015, Warszawski Uniwersytet Medyczny, ISBN 978-83-7637-373-2, 32 s.)

Kandydatka aktywnie uczestniczyła w 34 kongresach międzynarodowych oraz 8 kongresach krajowych.

Ponadto realizowała zadania badawcze realizowane w Narodowym Instytucie Onkologii-Państwowym Instytucie Badawczym (NIO-PIB).

„Czynniki prognostyczne w mięsakach macicy”. 2009-2011 - kierownik

„Monitorowanie pacjentów ze zróżnicowanym rakiem tarczycy i guzami przytarczyc badaniem poziomu tyreoglobuliny, kalcytoniny i parathormonu z materiału cytologicznego.” 2014-2016 - kierownik

1.A.4 „Zmiany polimorficzne, mutacyjne i epigenetyczne oraz w ekspresji genów jako markery molekularnej diagnostyki onkologicznej.

2011-2015 - wykonawca.

4.8.1 „Optymalizacja techniki i wskazań do biopsji gruboigłowej w diagnostyce guzów tarczycy i przytarczyc”. Od 2020 w trakcie kontynuacji - kierownik.

Uczestniczyła w sześciu projektach jako wykonawca w latach 2007 do 2020

1. projekt Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i Instytutu Farmaceutycznego finansowany w ramach POIG 1.1.2 pt. „Poszukiwanie innowacyjnego leku śródnabłonkowego w grupie nowych pochodnych escyny” (POIG.01.01.02-14-072/09), lata 2007-2013 - wykonawca
2. Projekt badawczy finansowany przez MNiSW pt. Wartość predykcyjna i prognostyczna analizy profilu ekspresji wybranych genów angiogennych, limfangiogennych i niedotlenienia, gęstości naczyń w guzach oraz stężeń VEGF w surowicy krwi u chorych na mięsaki macicy (nr NN407125937); Lata 2009-2012 - wykonawca
3. Projekt KBN „Mikro RNA w mięsakach macicy jako potencjalne markery diagnostyczne i rokownicze”, N N 407 134039, 2010-2013– wykonawca
4. Projekt badawczy finansowany przez Narodowe Centrum Nauki w ramach programu SONATA BIS pt. „Molekularne mechanizmy i markery progresji płaskonabłonkowego raka sromu „(umowa nr UMO-2013/10/E/NZ5/00663); Lata 2014-2019 – wykonawca
5. Projekt badawczy finansowany przez Narodowe Centrum Nauki w ramach programu Preludium pt. „mikroRNA w surowicy pacjentek ze śródnabłonkową neoplazją sromu oraz chorych na płaskonabłonkowego raka sromu „(umowa nr UMO-2016/23/N/NZ5/03284); Lata 2017-2020 – wykonawca
6. Projekt MILESTONE pt. Nowe narzędzia diagnostyki molekularnej i obrazowania w indywidualizowanej terapii raka piersi, tarczycy i gruczołu krokowego-część tarczycowa projektu „Opracowanie klasyfikatora molekularnego do diagnostyki guzków tarczycy na podstawie biopsji cienkoigłowej”, (umowa nr STRATEGMED2/267398/4/NCBR/2015)

współfinansowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu „Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych”, Lata 2015-2020 - wykonawca w części dotyczącej tarczycy

Kandydatka odbyła dwa staże naukowe w ośrodkach zagranicznych: w Uniwersyteckim Szpitalu w Lund w Szwecji (2008) oraz w Instytucie CURIE w Paryżu we Francji (2024). Ponadto współpracuje z wiodącymi ośrodkami w Polsce oraz jest członkiem polskich i zagranicznych towarzystw naukowych.

Osiągnięcie naukowe

Uchwała 180/2023 o stopniach i tytułach naukowych Narodowego Instytutu Onkologii w Warszawie nie precyzuje progowych wartości dorobku naukowego Kandydata w postępowaniach o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Kandydatka zaprezentowała osiągnięcie naukowe zatytułowane:

„Współczesna diagnostyka cytologiczna zmian tarczycy i przytarczyc- poszerzenie możliwości diagnostycznych poprzez zastosowanie nowoczesnych technik.”

Osiągnięcie stanowi cykl powiązanych tematycznie 7 publikacji w tym 5 prac oryginalnych z Impact Factor, 1 pracy przeglądowej oraz jednego rozdziału w podręczniku międzynarodowym opublikowanych w latach 2015-2024. Kandydatka była pierwszym autorem każdej pozycji.

Sumaryczny IF wynosi 8,049 wg Journal Citation Reports a łączna liczba punktów MNiSW 340.

Celem badań zaprezentowanych w rozprawie habilitacyjnej było opisanie nowych możliwości poprawy czułości i swoistości badań cytologicznych szczególnie w zakresie guzów tarczycy i przytarczyc.

Wykaz zgłoszonych prac:

Praca 1. Bakula-Zalewska E., Żyłka A., Długosińska J., Musiał E., Gałczyński J., Dedecjus M. „Thyroglobulin measurements in washouts of fine-needle aspiration biopsy in the monitoring of patients with differentiated thyroid carcinoma”. Endokrynologia Polska (Polish Journal of Endocrinology), vol. 72, nr 6, 2021, s. 601-608, DOI:10.5603/EP. a2021.0077

Praca 2. Bakula-Zalewska E., Cameron R., Gałczyński J., Domanski H. "Hyaline Matrix in Hyalinizing Trabecular Tumor: Findings in Fine Aspiration Smears." Diagnostic Cytopathology, vol. 43, nr 9, 2015, s. 710-713, DOI: 10.1002/dc.23224,

Praca 3. Bakula-Zalewska E, Kwapisz M, Góralski P, Długosińska J, Gałczyński J, Dedecjus M. "Core Needle Biopsy: An Efficacious Adjunct to Cytological Diagnosis in Thyroid Tumors Suspected of Anaplastic Carcinoma – one center experience". Contemporary Oncology. 2024; DOI:10.5114/wo.2024.142468

Praca 4. Bakuła-Zalewska E, Stanek-Widera A, Długosińska J, Góralski P, Gątczyński J, Żyłka A, Durzyńska M, Dedecjus M. "Fine Needle Aspiration Biopsy of Parathyroid; Is it Meaningful? A Cytologic study of 81 cases with histological and clinical correlations." Cytopathology; Manuscript ID: CYT-2023-0210 Doi.org/10.1111/cyt.13356,

Praca 5. Bakuła-Zalewska E, „Domanski H.A. „Cytology of a parietal swelling in a 52-year-old man". Cytopathology ". ID is CYT-2023-0240. DOI: 10.1111.cyt.13319, IF 1,3 MNiSW 40

Praca 6. Bakuła-Zalewska E, Żyłka A, Dedecjus M, Góralski P, Gątczyński J, Długosińska J, Durzyńska M, Prochorec-Sobieszek M, „Domanski H.A. „Cytology of Thyroid and Parathyroid Glands in Oncology Diagnosis: A Contemporary Review of Updates and Innovations". Nowotwory (Journal of Oncology) 2024; 74(2):112-122, DOI:10. 5603/njo.98657

Praca 7. Bakuła-Zalewska E. "Head and Neck: Parathyroid, W: Atlas of Fine Needle Aspiration Cytology; 2019, Springer International Publishing, ISBN 978-3-319-76980-6, s. 205-217, DOI:10.1007/978-3-319-76980-6_6

Omówienie cyklu publikacji

W pracy 1 autorka opisuje własne doświadczenia kliniczne i diagnostyczne oparte na 200 przypadkach raka tarczycy, gdzie wykonywany follow-up oraz status węzłowy oparty był na ocenie stężenia tyreoglobuliny w popłuczynach z igły biopsyjnej. Ta innowacyjna metoda wdrożona przez autorkę zaowocowała wdrożeniem w NIO w Warszawie punktu odcięcia stężenia tyreoglobuliny na poziomie 33.28 ng/mL jako pozytywnej wartości dla przerzutów raka. Warte uwagi jest implementowanie własnych doświadczeń diagnostycznych na innowacyjne podejście do diagnostyki. Wg wyników autorów obecność komórek nowotworowych w rozmazie biopsyjnym oraz znamienne podwyższony poziom TG w popłuczynach igłowych skutkuje 99% swoistością i czułością. Można powiedzieć, że ten sam efekt osiągniemy stosując metodę cell-block, ale wydaje się metoda opisana przez dr Bakutę-Zalewską jest szybsza i tańsza.

W mojej opinii praca jest wartościowa i wnosząca praktyczne możliwości diagnostyczne.

Praca 2 kontynuuje aktywność kandydatki w aspekcie zwiększenia czułości i swoistości diagnostycznej guzów trudnych w ocenie cytologicznej, często klasyfikowanych jako kategoria V lub VI TBSRTC. Chodzi mianowicie o szklwiejący guz beleczkowy tarczycy, który cechuje się cechami cytologicznymi spotykanymi i typowymi dla raka brodawkowego tarczycy. Autorzy w pracy, chociaż oparte to jest na dwóch przypadkach, konkludują że wykonanie cell-block i wsparcie ze strony nadań immunologicznych, szczególnie MIB-1 pozwala do doprecyzowania diagnozy.

Podobnie jak w pracy 1 w mojej opinii praca jest wartościowa i wnosząca praktyczne możliwości diagnostyczne.

Kolejnym wyzwaniem diagnostycznym autorki była diagnostyka szybko rosnących guzów tarczycy z wykorzystaniem biopsji gruboigłowej. Metoda diagnostyczna przy użyciu biopsji gruboigłowej nie jest metodą rutynową w diagnostyce guzów tarczycy ze względu na bardzo dobre ukrwienie narządu oraz możliwe powikłania. Jednakże, doświadczenie zawodowe patologa daje wgląd w budowę histologiczną guza, szczególnie szybko rosnącego i palpacyjnie twardego. Zmiany w obrębie podścieliska takich nowotworów jak desmoplazja oraz

proliferujący rak przy relatywnie skąym łożysku naczyniowym czynią taki guz dobrym kandydatem do tego rodzaju biopsji. To doświadczenie zawodowe skutkowało wykonaniem 31 biopsji gruboigłowych guzów tarczycy uzyskując doskonały materiał diagnostyczny.

Prezentowana praca ponownie jest owocem doświadczenia zawodowego oraz jest wartościowa i wnosząca praktyczne możliwości diagnostyczne.

Prace 4 i 5 zostały poświęcone diagnostyce guzów przytarczyc. Podobnie jak poprzednich pracach autorka skupiła się na zwiększeniu czułości i swoistości zmian guzowatych tarczycy lub przytarczyc, bo diagnostyka ultrasonograficzna nie zawsze jest różnicująca. W pracy opisano 81 przypadków guzów przytarczyc oraz szczegółowo opisano cechy cytologiczne i podtypy histologiczne gruczolaków przytarczyc. Autorzy bazując na poprzednich doświadczeniach dowiedli skuteczności popłuczyn igłowych oraz wykonywania cell-block.

W mojej opinii praca jest pokłosiem poprzednich, jest wartościowa i wnosząca praktyczne możliwości diagnostyczne.

Zwieńczeniem doświadczenia zawodowego są dwie prace przeglądowe (prace 6 – 7) opisujące cenne informacje dotyczące diagnostyki cytologicznej zmian w tarczycy.

Zaprezentowane przez autorkę cykl publikacji jest spójny tematycznie, dowodzi dużego doświadczenia zawodowego i cechuje dużą wartością praktycznego wykorzystania.

Działalność dydaktyczna

Kandydatka od 2003 roku aktywnie działa na polu dydaktyki skierowanej dla studentów nauk medycznych oraz lekarzy w trakcie specjalizacji.

- Współpraca dydaktyczna ze Szkołą Promocji Zdrowia przy SZPZOZ im. J. Psarskiego w Ostrołęce 2003-2007
- Prowadzenie wykładów z patomorfologii w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży, Wydział Pielęgniarstwo 2008-2010
- Prowadzenie wykładów i seminariów z histologii i embriologii oraz patomorfologii na Akademii Medycznej w Warszawie Wydział Nauki o Zdrowiu, kierunek Pielęgniarstwo (miejsce kształcenia Ostrołęka), 2004-2006
- Opracowanie Atlasu dydaktycznego we współpracy z pracownikami naukowymi Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego „Atlas of rat hind limb skeletal muscle histology. The examples of pathological features”.
- Prowadzenie wykładów nt. Nowotworów narządu rodowego w ramach kursu „Patologia Nowotworów „z modułu specjalistycznego dla lekarzy specjalizujących się w onkologii klinicznej odbywające się cyklicznie od 2017 roku w NIO-PIB Warszawa
- Prowadzenie wykładów nt. Nowotworów narządu rodowego w ramach kursów „Patologia Nowotworów” z modułu specjalistycznego dla lekarzy specjalizujących się w chirurgii onkologicznej odbywające się cyklicznie od 2017 roku w NIO-PIB Warszawa
- Prezentacje przypadków „przy mikroskopie” w ramach cyklicznych kursów: „Praktyczny kurs prewencji powikłań w Chirurgii gruczołu tarczowego” od 2014 –2020 roku
- Organizacja i prowadzenie tarczycowych warsztatów cytologicznych przy mikroskopach w ramach Konferencji Wrocławskie Dni Cytologiczne w 2023 r. oraz 2024 roku.

Dr Bakuła-Zalewska była oraz jest kierownikiem specjalizacji dwóch lekarzy medycyny.

Za działalność dydaktyczną została dwukrotnie nagrodzona

1. Nagroda na Konferencji Konsultacyjnej „Seniorów” Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego - „Najlepszy przypadek dekady 2000-2010”. 4 czerwca 2011
2. Nagroda Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego za działalność dydaktyczną
- 3.

Podsumowanie

Dr Elwira Bakuła-Zalewska jest bez wątpienia doświadczonym klinicystą oraz naukowcem.

Jej doświadczenie zawodowe, osiągnięcie naukowe oraz dorobek naukowy oceniam bardzo wysoko. W mojej ocenie spełnia Ona kryteria stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Tym samym wnioskuję do Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii w Warszawie o dalsze procedowanie w celu nadania kandydatce stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie medycyna.

Dr hab. n. med. Piotr Lewitowicz prof. UJK